

Irak har röstat – för CITY daterad 050131

Det var svårt att inte röras av glädjen och engagemanget vid Riksbyskolan på söndagen. Irakiska väljare i exil samlades för att lägga sin röst.

En till synes obehövad polisavspärrning ned mot kolonitradgårdarna bortåt Bromma flygfält påminde om de våldsamma förutsättningarna för detta första irakiska flerpartival på 50 år. I Irak uppges ett trettiotal människor ha fått sätta liv till på valdagen, trots maximala säkerhetsåtgärder och förbud mot privat biltrafik nära röstlokalerna. Ändå rapporteras om högt valdeltagande. Besvikelsen på söndagseftermiddagen bland irakiska valaktivister var i stället att inte fler irakier i utlandet brydde sig.

Även om uppgifterna om över 70%-igt valdeltagande sannolikt visar sig vara överdrivna, måste valet ses som en framgång. Bara för några veckor sedan trodde många att det över huvud taget inte skulle kunna genomföras på grund av det fortsatta våldet och laglösheten i Irak. Meningsskiljaktigheterna kommer att bestå om det var rimligt att hålla ett val i ett land som är ockuperat av utländska trupper och där upprorsgrupper och terrorister omöjliggör ett ordnat samhällsbyggande.

Visst kommer president Bush i USA att se den hyggligt genomförda valdagen som ett bevis för att hans kampanj att bringa demokrati till Arabvärlden och Irak är både berättigad och framgångsrik. Visst kommer likafullt också i fortsättningen det anonyma våldsamma motståndet i Irak att undergräva ockupationen genom att skapa skräck och osäkerhet. Men för majoriteten irakier, som både motsätter sig USA:s ockupation och tar avstånd från terrorismen, har ändå valet framstått som början på en normal samhällsutveckling. De sunnitiska folkgrupperna som traditionellt haft makten i Irak har i begränsad omfattning kunnat eller velat vara med. I en blandning av bojkott mot det USA-kontrollerade övergångsstyret och rädsla för terrorattentat har de i stor utsträckning hållit sig borta från vallokalerna.

Men för kurderna i norr och shiamajoriteten i söder har de nya möjligheterna varit påtagliga. Redan under de sista åren av Saddam Husseins skräckvälde, åtnjöt kurderna ett omfattande regionalt självstyre sedan slutet på det första gulfkriget. Nu har de gått att rösta för att värna och ytterligare befästa detta i det framtida Irak.

När shiiterna i söder reste sig 1991 tilläts Saddam krossa deras uppror i blod. I och med söndagens val kan de inte bara ta makten i sin egen del av Irak utan som folkmajoritet i hela landet. De senaste två årens krig och ockupation har förvandlat ett fruktat terrorvälde till ett skrämmande laglöst land där terrorgrupper funnit en tillflykt och uttröttade ockupationstrupper inte vet vad de gör. Det framtida regeringsansvaret blir lika stort som svårt.

Må något av valsöndagens stolthet få leva.

ANDERS MELLBOURN